

Ifølge liste

Deres ref
201804895

Vår ref
19/1815

Dato
5. mars 2020

Klage på NVEs vedtak i uenighet om anleggsbidrag

Det vises til BKK Netts klage av 21.12.2018 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 23.11.2018 i uenighet om BKK Netts innkrevde anleggsbidrag.

Klagen fra BKK Nett ble oversendt Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse 23.10.2019. NVE viser til at det i klagen ikke er fremkommet nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket av 23.11.2018. NVE opprettholder derfor sitt vedtak.

Nærmere om saksgangen

I brev av 7.3.2018 brakte [redacted] anleggsbidrag fra BKK Nett inn til NVE. Bakgrunnen er at [redacted] opplever timeprisene han har fått oppgitt fra BKK Nett som for høye. Videre viser [redacted] til at BKK Nett har påregnet 16 % påslag for materiell, og at antall timer til prosjektering virker for høyt.

Informasjon fra nettselskapet

NVE ba i brev av 11.5.2018 BKK Nett om mer informasjon i saken. BKK Nett kommenterte klagen i brev av 29.5.2018. BKK Nett skriver at anleggsbidraget er beregnet i samsvar med gjeldende forskrift og forvaltningspraksis. BKK Nett skriver videre at anleggsbidraget er beregnet basert på faktiske medgåtte kostnader, og at påslaget på 16 % for materialkostnader ikke har til hensikt å gi BKK Nett fortjeneste på medgått materiell. Påslaget skal dekke kostnader knyttet til materiell som lagerleie, lønnskostnader til lagerpersonal, transport av materiell mv. Siden det ikke er praktisk mulig å fordele kostnadene eksakt på den enkelte komponent benyttes et generelt påslag på alt materiell til fordeling av disse kostnadene. Om timeantall og timepris skriver BKK Nett at det er benyttet standard timepriser for henholdsvis montør og ingeniør, og at det er fakturert etter medgått tid. Det

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Sturla E. Knutsen
22 24 63 56

presiseres for øvrig at anleggsbidraget er beregnet i samsvar med BKK Netts gjeldende praksis for anleggsbidrag.

NVEs varsel om vedtak

NVE sendte 13.7.2018 varsel om vedtak i saken. NVEs foreløpige vurdering er at BKK Nett har beregnet anleggsbidrag i strid med dagjeldende forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen (kontrollforskriften) § 17-5 sjette ledd.

NVE viser til dagjeldende kontrollforskriften § 17-5 sjette ledd som slår fast at anleggskostnad skal settes lik nødvendige kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen, inklusive timeverk for personer, maskiner og utstyr. NVE viser videre til at BKK Nett i sin tilbakemelding har informert om at de benytter et påslag på 16 % på materialkostnader, og at NVE ikke tillater at slike kostnader inkluderes i anleggskostnaden som et generelt påslag på materialkostnaden. NVE varsler derfor om at BKK nett må beregne nytt anleggsbidrag til [REDACTED], uten påslag på materialkostnad.

NVE skriver videre at BKK Nett ikke har fremlagt beregninger på hvordan de har kommet frem til timepris for montør/ingeniør, og at dersom det viser seg at disse er beregnet i strid med gjeldende regelverk, vil NVE fatte vedtak om retting av beregnet timepris.

BKK Netts uttalelse til varsel om vedtak

BKK Nett kom med sin uttalelse til NVEs varsel om vedtak i brev av 20.8.2018. De informerer om at det i faktureringen av arbeid utført at BKK Nett benyttes standard timepriser for ulike stillingskategorier. Standard timepriser er beregnet etter selvkostprinsippet, og satsene reberegnes hver høst etter gjennomført lønnsoppgjør for å ivareta de enhver tid gjeldende lønnsatser. Timepriser blir beregnet for fire ulike aktivitetstyper for å ivareta ulikt tillegg for skift- og vaktordninger (kun i priser for tiltak i eget nett), og ulikt tillegg for overheadkostnader. Prisene består av basispris, et overheadpåslag og et påslag for bilkostnader (kun for stillingskategori montør og spesialarbeider).

Basisprisen beregnes utfra en gjennomsnittlig basispris for den enkelte personellkategori basert på faktiske lønnstabeller, vektet utfra hvor hovedtyngden av de ansatte er innplassert. Til basislønnen legges det på feriepenger, pensjon, arbeidsgiveravgift og gruppe-ulykkesforsikringer. Videre legges det også til andre relevante tillegg avhengig av aktivitetstype og personellkategori, som inngår i den ansattes lønn. Dette er tillegg som kompensasjon for spisetid, kompensasjon til leder for sikkerhet, skifttillegg og vaktgodtgjørelse.

BKK skriver at overheadpåslaget består av følgende:

- Indirekte kostnader knyttet til eiendom (husleie, vedlikehold etc.), IKT, regnskap, lønn, kommunikasjon, HR/HMS etc.
- Årsverkskostnader knyttet til øvrige stabsfunksjoner, personalledere etc. som ikke fører sine timer direkte mot prosjektene.

- Andre kostnader som telefoni, kurs, arbeidstøy og kontingenter LO/NHO.

Bilkostnader i form av selvkost knyttet til egen bilordning inkluderer blant annet avskrivninger, drivstoff, reparasjoner og reservedeler.

BKK Nett skriver videre at timeprisen ikke inneholder fortjenestemargin, men er en ren selvkostpris. Alle kostnadene som inngår i selvkostberegningen vurderer de som nødvendige kostnader, og således relevant i forhold til anleggsbidraget.

Om påslaget for lagerkostnader på 16 % skriver BKK Nett at dette skal dekke leiekostnader for lager, lønn til lagerpersonal, kostnader ved svinn og ukurans og renter på bundet kapital i lager. Påslaget er utformet som et generelt påslag likt for alt materiell da det ikke er mulig å føre slike kostnader per komponent som tas inn og ut av lager.

BKK Nett mener at kostnadene som inngår i lagerpåslaget er nødvendige kostnader. De viser til at de driver nettvirksomhet etter en forretningsmodell der store deler av drift, vedlikehold og investeringer gjennomføres ved bruk av egne montører. Kostnader ved å ha lager, lagerpersonell og transport av materiale er derfor nødvendige kostnader for å drive virksomheten.

Lagerpåslaget er ifølge BKK Nett beregnet slik at det dekker nettselskapets faktiske kostnader ved å ha et lager. Påslaget er ikke beregnet med formål om å gi BKK Nett en fortjeneste på materiale som brukes i prosjekter som betales av kunde.

NVEs vedtak

NVE fattet vedtak 23.11.2018. NVEs vurdering er at BKK Nett har beregnet anleggsbidrag i strid med dagjeldende kontrollforskrift § 17-5 sjette ledd. Om påslag for lagerkostnader vurderer NVE at BKK Nett ikke har anledning til å inkludere påslag for lagerkostnader i anleggsbidraget. De viser til at de tidligere, blant annet på tilsyn, har vært helt tydelige på at lagerkostnader er å forstå som et generelt påslag, og at dette derfor ikke er vurdert som en nødvendig kostnad ved den enkelte kundes tilknytning. NVE vurderer også at BKK Nett ikke har anledning til å inkludere påslag for faste kostnader i timeprisen, ettersom utgangspunktet er at generelle påslag ikke er tillatt. [REDAKERT] har videre fremført at antallet timer til prosjektering virker høyt, og [REDAKERT] har oversendt timeliste fra nettselskapet til NVE. NVE anser dette som tilfredsstillende dokumentasjon på timeforbruket i prosjektet. NVE pålegger i vedtaket BKK Nett å beregne nytt anleggsbidrag, uten påslag i materialkostnader eller timepriser innen 21.12.2019.

BKK Netts klage til Olje- og energidepartementet

BKK Nett har i brev av 21.12.2018 påklaget NVEs vedtak. Nærmere begrunnelse for klagen ble gitt i brev 11.1.2019. BKK Nett skriver at de forholder seg til NVEs pålegg i klagesaken, men vil likevel klage på prinsippet for fastsettelse av timepriser for beregning av anleggsbidrag som NVE legger opp til. BKK Nett fremhever at slik NVE definerer selvkost vil

ikke anleggsbidraget dekke de indirekte kostnadene knyttet til utførelse av anleggsbidragsrelevante prosjekter.

BKK Nett mener videre at NVEs vedtak legger opp til en praksis for anleggsbidrag som ikke likebehandler nettselskap avhengig av om det benyttes interne eller eksterne ressurser til å utføre prosjekter. BKK Nett mener de har en praksis for beregning av timepriser etter det som er ordinær regnskapsmessig praksis for selvkost, og at timeprisene de benytter ikke er i strid med dagjeldende forskrift.

NVEs vurdering av klagesaken

Klagen fra BKK Nett ble oversendt OED fra NVE for endelig avgjørelse 23.10.2019. NVE viser til at det i klagen ikke er framkommet nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket av 23.11.2018. NVE opprettholder derfor sitt vedtak.

Supplerende informasjon

I brev av 22.1.2020 sendte BKK Nett supplerende informasjon til saken. De viser i oversendelsen til en sammenligning mellom BKK Netts og eksterne leverandørers timepriser for montører. De fremfører at dersom det benyttes timepriser basert på marginalkostnad, slik NVE fastholder i sitt vedtak, vil det i praksis ikke være mulig å åpne for konkurranse i dette markedssegmentet for nettselskap som også utfører slike tjenester i egen regi. I perioder med stor etterspørsel kan det være hensiktsmessig å benytte leverandørmarkedet. Gitt at NVEs prinsipper blir opprettholdt, vil kunder stå overfor ulike priser avhengig av om nettselskapets egne montører eller eksterne montører blir benyttet. BKK Nett stiller spørsmål om dette er i samsvar med kravet om ikke-diskriminerende priser. Det vil heller ikke være mulig å gi et presist estimat av anleggsbidraget før det er avklart om det blir brukt interne eller eksterne montører.

BKK Nett skriver avslutningsvis at dersom nettselskap pålegges å benytte en pris langt under markedspris, kan det bli krevende å opprettholde et velfungerende leverandørmarked, og at dette kan gå ut over nettselskapets mulighet til effektiv ressursutnyttelse. De mener derfor at NVEs vedtak ikke representerer en bærekraftig løsning for nettselskapet eller andre aktører i bransjen over tid.

Departementets vurdering

Departementet legger til grunn at saken dreier seg om anledningen nettselskap har til å benytte generelle påslag i anleggsbidraget for å dekke en andel av de faste kostnadene.

Adgangen et nettselskap har til å kreve anleggsbidrag fremgikk av dagjeldende kontrollforskrift § 17-5 på tidspunktet saken ble bragt inn for NVE. Formålet med anleggsbidrag er å synliggjøre kostnadene ved en ny tilknytning eller forsterkning, og å fordele disse kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder. Den delen av kostnaden som ikke dekkes av kunden som utløser investeringen, men som dekkes av nettselskapet, vil måtte fordeles på alle nettselskapets kunder gjennom en høyere nettleie. Etter dagjeldende § 17-5, sjette ledd, heter det at:

"Anleggsbidrag settes lik nødvendige kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen, inklusive timeverk for personell, maskiner og utstyr.

Om sin dagjeldende praksis har NVE tidligere utdypet på sine nettsider:

"For å sikre at anleggsbidraget ikke overstiger nødvendige kostnader skal de faktiske anleggskostnadene som hovedregel legges til grunn for beregningen av anleggsbidrag. Dette gjelder spesielt ved innkjøp direkte til den enkelte forsterkning eller tilknytning. For prissetting av lagervarer aksepterer NVE at nettselskapene benytter gjennomsnittspriser, forutsatt at disse er beregnet på bakgrunn av selskapets faktiske kostnader.

Dersom arbeid utføres av nettselskapets egne ansatte skal kostnaden beregnes på bakgrunn av selvkost. Det er ikke anledning til å legge generelle påslag på kostnadene som inngår i anleggsbidraget."

BKK Nett har påklaget den delen av NVEs vedtak som gjelder prinsipp for fastsettelse av timepriser som benyttes ved beregning av anleggsbidrag. BKK Nett inkluderer en andel av faste kostnader i timeprisen. Dette overheadpåslaget består av blant annet indirekte kostnader knyttet til eiendom, IKT og kommunikasjon, HR/HMS, årsverkskostnader knyttet til øvrige stabsfunksjoner, og andre kostnader som telefoni, kurs og arbeidstøy.

Etter dagjeldende kontrollforskrift § 17-5, sjette ledd skal anleggsbidraget settes lik de nødvendige kostnadene ved tilknytningen eller forsterkningen. NVE har tolket og praktisert dette som at det ikke er anledning til å ha generelle påslag ved beregning av anleggsbidrag, og at det kun er de direkte henførbare kostnadene som kan inkluderes. Departementet er enig i NVEs tolkning av anledningen et nettselskap har til å benytte generelle påslag ved beregning av anleggsbidrag. Departementet mener det er naturlig å vurdere påslag i timeprisen på samme måte som påslag i materialkostnader som det heller ikke er anledning til å ta generelle påslag for.

Departementet er videre enig i NVEs vurdering om at det vil ha flere ulemper dersom indirekte kostnader kan inkluderes som påslag på timeprisen. Det vil blant annet være svært vanskelig for både kunde, NVE og klagebehandler å vurdere størrelsen og validiteten til påslagene. Departementet mener derfor det vil være lite hensiktsmessig å legge opp til en regulering hvor man avviker fra prinsippet om at det kun er direkte henførbare kostnader som kan inngå i anleggsbidraget.

Dersom det er ønskelig med en praksis der anleggsbidragsfinansierte investeringer betaler for sin andel av felleskostnader, må nettselskapet dokumentere den direkte henførbare andelen som er brukt, og dette må fremgå som en egen linje i oversikten over det estimerte anleggsbidraget.

Departementet vurderer på bakgrunn av dette at BKK Nett ikke har anledning til å benytte generelle påslag på timeprisen som benyttes ved beregning av anleggsbidrag.

Konklusjon

Klagen har ikke ført frem. OED stadfester NVEs vedtak av 23.11.2018.

Det gjøres oppmerksom på at departementets avgjørelse er endelig og ikke kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Kjell M. Grotmol (e.f.)
avdelingsdirektør

Sturla E. Knutsen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

BKK Nett AS
Norges vassdrags-
og energidirektorat

Postboks 7050
Postboks 5091
Majorstuen

5020
0301

BERGEN
OSLO

